

SINULLE SURUSSASI

HAUTAUSOPAS

Sinulle surussasi

Olet menettänyt läheisesi. Lämmin osanotto suruusi. Läheisen menetys on suurimpia luopumisia ihmisen elämässä ja sen kohtaa meistä lähes jokainen. Kuolema herättää monenlaisia ajatuksia ja tunteita, jotka voivat hämmentää ja pelottaa. Se voi tuntua myös erilaisina tuntemuksina tai kipuina kehossa.

Kaikki surut ovat erilaisia. Suruun vaikuttavat monet asiat, kuten surevan persoona, tunneside kuolleeseen läheiseen ja ehdittiinkö kuolemaan valmistautua ja hyvästellä.

Yksilöllisiä ovat myös surun maastossa kulkemisen tavat surra ja siihen tarvittava aika. Siinä missä toinen kaipaa omaa rauhaa vaikkapa luonnossa oleillen tai halkoja hakaten, toinen kaipaa ihmistä rinnalleen, kuuntelemaan, tukemaan tai konkreettisesti auttamaan. Toinen itkee ja toinen ei – itkun määräkään ei ole surun mittari.

Sureva on oman surunsa asiantuntija. Kuuntele itseäsi herkällä korvalla ja anna aikaa surulle juuri niin paljon kuin on tarvis. Yhdessä sureminen ja surun jakaminen voivat kuitenkin olla tärkeitä tapoja käsitellä surua.

Muista, suru on jatkoa rakkaudelle.

Suru on jatkoa rakkaudelle.

SISÄLLYS

Hautajaisjärjestelyt	4
Hautapaikat	13
Hautaustavat	16
Hautajaisten jälkeen	20
Tukea suruusi	23
Yhteystiedot	24

HAUTAJAISJÄRJESTELYT

Hautajaisjärjestelyt voidaan aloittaa ottamalla yhteyttä joko seurakuntayhtymän hautatoimistoon tai yksityiseen hautaustoimistoon. Seurakuntayhtymän hautaustoimisto vastaa siunaustilaisuuteen liittyvistä asioista, kuten siunausajan, -paikan, papin ja kanttorin varaamisesta. Lisäksi hautaustoimisto huolehtii hautapaikan varaamisesta. Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän hautaustoimisto sijaitsee osoitteessa Eerikinkatu 3, p. 040 341 7253.

Yksityinen hautaustoimisto puolestaan hoitaa käytännön järjestelyt, kuten arkun ja uurnan hankinnan, vainajan kuljetukset, hautakiven, käsiohjelmat ja muut palvelut. Asiakas voi halutessaan valtuuttaa yksityisen hautaustoimiston hoitamaan myös yhteydenpidon seurakuntaan. Näin omaisten ei tarvitse asioida erikseen seurakunnan kanssa, jos he niin toivovat.

Hautajaisjärjestelyistä huolehtii yleensä vainajan avio- tai avopuoliso, perillinen, muu läheinen tai ystävä. Hautajaisjärjestelyt voi aloittaa heti, kun tieto kuolemasta on saatu. Jos vainajalla ei ole läheisiä, jotka voisivat hoitaa hautausjärjestelyt, siirtyy vastuu vainajan kotikunnalle. Hautajaisia järjestettäessä on tärkeää pyrkiä noudattamaan vainajan toiveita mahdollisimman tarkasti.

Hautaus voidaan toimittaa, kun seurakuntayhtymä on saanut hautausluvan. Hautauslupa on lääkärin kirjoittama asiakirja, joka toimitetaan sairaalasta hautaustoimistolle tai suoraan seurakuntayhtymälle. Hautajaisten suunnittelun voi aloittaa jo ennen hautausluvan saamista.

VIRKATODISTUS

Läheisen poismenon jälkeen sukuselvitysmuotoinen virkatodistus on tärkeä asiakirja esimerkiksi perunkirjoitusta, pankki- ja vakuutusasioita varten.

Virkatodistus tilataan Turun alueellisesta keskusrekisteristä, jos vainaja on ollut yli 15-vuotiaana evankelisluterilaisen kirkon jäsen, www.tilaavirkatodistus.fi, p. 040 341 7222.

Virkatodistus tilataan ortodoksisen kirkon keskusrekisteristä, jos vainaja on ollut yli 15-vuotiaana ortodoksisen kirkon jäsen, p. 040 358 3625

Jos vainaja on kuulunut väestörekisteriin tai rekisteröityyn uskonnolliseen yhdyskuntaan, virkatodistus tilataan Digi- ja väestötietovirastosta, www.dvv.fi.

Joissain tilanteissa virkatodistus voi olla tarpeen tilata useammasta rekisteristä. Turun alueellinen keskusrekisteri tukee ja neuvoo sinua asian hoitamisessa.

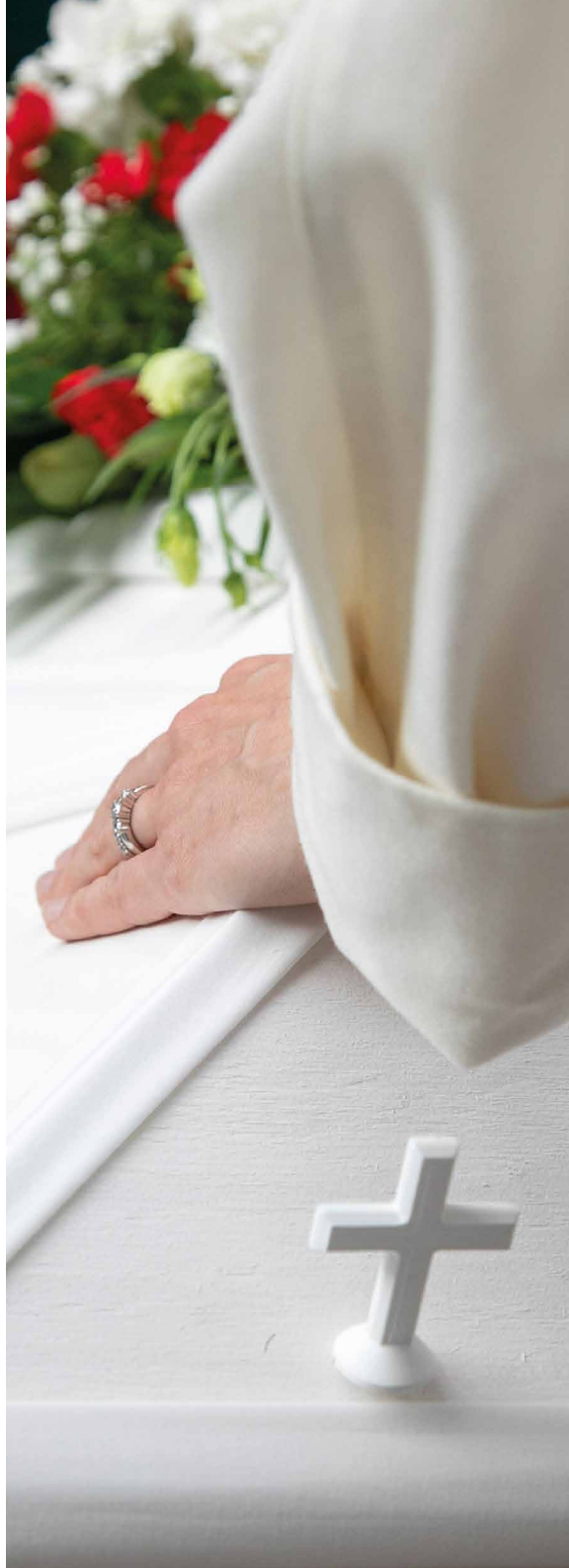

Kappelit ja kirkot

Turun ja Kaarinan seurakunta-yhtymän hautausmailla ovat käytössä seuraavat kappelit ja kirkot:

- Ylösnousemuskappeli (200 hlöä)
- Pyhän Ristin kappeli
 - suuri kappeli (160 hlöä)
 - pieni kappeli (60 hlöä) *
 - alakappeli (24 hlöä) *
- Kärsämäen kappeli (100 hlöä) *
- Katariinan siunauskappeli (50 hlöä) *
- Maarian siunauskappeli (30 hlöä) *
- Kaksikerran kirkko (240 hlöä)
- Kuusiston kirkko (135 hlöä)
- Maarian kirkko (450 hlöä)
- Paattisten kirkko (360 hlöä)
- Piikkiön kirkko (450 hlöä)
- Pyhän Katariinan kirkko (400 hlöä)

* Myös kirkkoon kuulumattomien jäähyväistilaisuudet.

Siunaustilaisuus

Hautaan siunaaminen on kirkon pyhä toimitus, joka tapahtuu siunaustilaisuudessa. Jokainen seurakunnan jäsen siunataan viimeiselle matkalleen. Siunauksessa luotetaan Jumalan rakkauteen ja ylönousemuksen todellisuuteen. Siunaustilaisuudessa rukoillaan myös omaisille lohdutusta ja voimaa. Myös muistoille ja kiitokselle on oma tilansa.

Siunaustilaisuus toteutetaan kirkkokäsikirjan määrittelemällä tavalla. Tilaisuuteen sisältyy raamatuntekstien ja rukousten lisäksi siunauspuhe, virsiä ja musiikkia. Siunaustilaisuuden eri vaihtoehtoista tulee keskustella hyvissä ajoin siunaavan papin ja tilaisuuden musiikista vastaavan kanttorin kanssa. Kun papin kanssa keskustellaan, omaisilla on mahdollisuus myös sanoittaa omaa suruaan sekä muistella vainajaa ja kertoa hänen elämästään.

Evangelis-luterilaisen kirkon jäsenten siunaustilaisuuksia voidaan järjestää tiistaista lauantaihin. Hautaan siunaaminen voidaan toimittaa kappelissa, kirkossa tai haudalla. Yhteen tilaisuuteen varataan aikaa runsas tunti. Mikäli tiedetään, että tilaisuus kestää kauemmin, varataan pidempi siunausaika.

Vainajan siunaa tavallisimmin oman seurakunnan pappi, jonka nimen saa selville siunaustilaisuutta sovittaessa. Omaiset voivat myös itse pyytää jonkun muun papin siunauksen toimittajaksi sopimalla asiasta suoraan hänen kanssaan.

Kun siunausvaraus on tehty, pappi ottaa omaisiin yhteyttä keskustellakseen vainajasta ja siunaustilaisuuden kulusta. Kanttori vastaa tilaisuuden musiikista. Jos omaisilla on toiveita esitettävästä musiikista, toiveet voi esittää suoraan kanttorille.

*Siunaus-
tilaisuudessa
rukoillaan
omaisille
lohdutusta
ja voimaa.*

SIUNAUSTILAIKUUDEN KULKU

Siunaustilaisuuden ohjelma voi olla esimerkiksi seuraavanlainen:

Musiikkia

Kukkatervehdykset

Virsi

Siunaus

Raamatunlukua, rukouksia, puhe ja vainajan siunaaminen, jonka ajaksi saattoväki nousee seisomaan.

Virsi

Musiikkia

*Turun ja Kaarinan
hautausmailta
löytyy myös
tunnustuksettomia
alueita.*

Muihin kirkkoihin tai uskontokuntiin sekä kirkkoon kuulumattoman hautajaiset

Hautaaminen Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän hautausmaille ei edellytä evankelis-luterilaiseen kirkkoon kuulumista. Kärsämäen hautausmaan yhteydessä on tunnustukseton alue niille, jotka eivät halua tulla haudatuksi kristilliseen hautausmaahan. Myös Piikkiön Koroisten hautausmaalla on tunnustukseton hautakortteli. Siunauskappeleita voidaan vuokrata myös muiden kirkkokuntien tai kirkkoon kuulumattomien hautajaisiin. Silloin kappeliin käyttämisestä peritään tilavuokra.

Kirkkoon kuulumaton voidaan siunata hautaan, jos omaiset sitä pyytävät. Tilaisuudessa on silloin läsnä pappi ja kanttori. Siunaus ei ole mahdollinen, jos vainaja on selvästi ilmaissut tahtovansa toisin tai jos pappi sielunhoidollisen keskustelun tai muulla tavoin saamansa käsityksen nojalla katsoo, ettei kirkolliseen hautaan siunaamiseen ole riittäviä perusteita.

Kirkkoon kuulumattomalle vainajalle voidaan järjestää jäähyväistilaisuus suurimmassa osassa seurakuntayhtymän kappeleita. Jäähyväistilaisuudessa ei ole pappia eikä vainajaa siunata. Tilaisuudessa voi puhua esimerkiksi vainajan läheinen tai ulkopuolinen puhuja. Tilaisuuden kulku on vapaamuotoinen.

Muistotilaisuus

Muistotilaisuus on vapaamuotoinen tilaisuus, jossa muistellaan edesmennyttä läheistä. Jos papin toivotaan osallistuvan muistotilaisuuteen, siitä kannattaa esittää toive samalla kun pappi ja kanttori varataan. Tilaisuuden voi pitää myös täysin omaisten kesken.

Muistotilaisuus voidaan pitää kotona, seurakuntasalissa, ravintolassa tai muussa soveltuvassa paikassa. Tarjoilun omaiset voivat hoitaa itse tai tilata pitopalvelusta. Muistotilaisuuden perinteisiin kuuluu valkoisella liinalla peitetty pöytä, jolla on vainajan valokuva, kynttilä sekä kukkia. Tilaisuudessa voidaan lukea adressit eli suruvalittelut. Omaiset suunnittelevat muistotilaisuuden ohjelman itse.

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän seurakuntatalojen tilat voi varata suoraan vahtimestareilta. Vahtimestarin puhelinnumeron löydät jokaisen seurakuntatilan omalta sivulta (www.turunseurakunnat.fi). Tilojen sivuilla on kerrottu tarkemmin myös tilavuokrista.

*Muistotilaisuudessa
muistellaan
edesmennyttä
läheistä.*

Hautausmaat

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymällä on yhdeksän hautausmaata. Turkulaiset ja kaarinalaiset voivat vapaasti valita hautausmaan, minne haluavat tulla haudatuksi.

Seurakuntayhtymän hautatoimistosta saa ajantasaisen tiedon vapaana olevista hautapaikoista.

- Turun hautausmaa
- Kaksikerran hautausmaa
- Katariinan hautausmaa
- Kuusiston hautausmaa
- Kärsämäen hautausmaa*
- Maarian hautausmaa
- Maarian kirkkomaa
- Paattisten hautausmaa
- Piikkiön hautausmaa*

* Myös tunnustukseton alue.

Hautausmaa, jonne haudaus tehdään, voidaan valita vapaasti, riippumatta vainajan asuinalueesta tai -paikkakunnasta.

*Lepopaikka
elämän
kokoisille
tarinoille.*

Hautatyytit

Hautausmailta luovutetaan uusia arkku- ja uurnahautoja 25 vuodeksi. Hallinta-aikaa on mahdollista jatkaa.

Yhdessä arkkuhautapaikassa on tilaa kahdelle arkulle ja suurelle määrälle uurnia. Matlassa arkkuhautapaikassa on tilaa yhdelle arkulle ja lukuisille uurnille. Metrin levyiseen uurnahautaan voidaan haudata yhdeksän uurnaa, pienempään kuusi uurnaa.

Tuhka voidaan haudata uurnahautaan myös ilman uurnaa, jolloin tuhka kaadetaan uurnasta hautaan. Metsähauta-alueella Kärsämäessä uurnahautaan voidaan haudata joko kaksi uurnaa tai neljän vainajan tuhkat ilman uurnaa. Metsähauta-alueen tuhkahautoissa on tilaa kahden vainajan tuhille. Katariinan tuhkahautalehtoon voidaan haudata neljän vainajan tuhkat ilman uurnaa. Tuhka voidaan myös haudata muistolehtoon tai sirotella sirottelualueelle.

Niille henkilöille, joille on annettu rintamaso-tilas-, rintamapalvelus-, rintama- tai miinanraivaajatunnus ja jotka kuollessaan olivat kirjoilla Turussa tai Kaarinassa, annetaan veloituksetta yksi hauta.

Jos suvulla on vanha sukuhauta, seurakuntayhtymän hautatoimisto varmistaa, onko vainajalla lain säätämä oikeus tulla haudatuksi kyseiseen hautaan. Seurakuntayhtymän hautatoimisto neuvoo hautoihin liittyvissä asioissa, seurakunnan perimistä maksuista sekä haudan hoidon kysymyksistä.

Muistolehdot ja sirottelualueet

Muistolehto on tuhkatuille vainajille tarkoitettu hautauspaikka. Vainajan tuhkan sijainti on vain hautausmaan ylläpitäjän tiedossa, eikä tarkkaa sijaintia kerrota omaisille. Omainen ei voi olla paikalla, kun seurakunta hautaa tuhkan muistolehtoon. Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän hautausmaiden muistolehtoihin tuhka haudataan ilman uurnaa. Muistolehtoja on lähes kaikilla Turun ja Kaarinan hautausmailla.

Turun hautausmaalla on veteraanilehto, jossa on erikseen uurnalehto ja muistolehto. Veteraanilehtoon voidaan haudata veteraani, joka kuollessaan oli kirjoilla Turussa tai Kaarinassa, sekä hänen puolisonsa.

Omaisiet voivat halutessaan kiinnittää muistolehdossa olevaan yhteismuistomerkkiin nimilaatan, jossa on vainajan nimi, syntymä- sekä kuolinvuosi. Omainen tilaa nimilaatan itse seurakuntayhtymän osoittamalta sopimuskiviliikkeeltä, joka kaivertaa tekstit ja kiinnittää laatan yhteismuistomerkkiin. Nimilaatan kiinnittämistä varten on ostettava kiinnityslupa seurakuntayhtymältä. Turun hautausmaan muistolehto on anonyymi, eikä vainajan nimeä saa yhteismuistomerkkiin.

Muistolehdoissa on yleensä paikka omaisten kukille ja kynttilöille. Niihin saa tuoda vain leikkokukkia. Poikkeus on Kärsämäen metsähauta-alueen muistolehto, jonne ei saa tuoda kukkia tai muita kasveja. Lyhyille ei ole varattu tilaa muistolehdoissa.

Turun hautausmaalta löytyy myös lasten muistolehto ja tyhjän sylin muistomerkki.

Turun hautausmaan muistolehdon vieressä ja Piikkiön hautausmaalla on tuhkan sirottelualue. Sirottelussa omaiset voivat olla mukana. Sirottelualueella tuhka sirotellaan maan päälle.

Tuhkan hautaaminen muualle kuin hautausmaalle

Jos tuhka aiotaan haudata tai sirotella muualle kuin hautausmaalle, tulee siihen olla maanomistajan lupa. Turun kaupunki on osoittanut kuusi vesialuetta, joihin tuhkan voi sirotella ilman erillistä lupaa. Metsähallituksen paikallisosasto päättää tuhkan sirottelusta merialueille, yleisille vesialueille ja valtion maille. Uurna luovutetaan krematoriosta vain allekirjoitusta vastaan. Hautaustoimilain mukaan tuhka on vuoden kuluessa tuhkaamisesta haudattava tai muulla tavoin sijoitettava pysyvästi yhteen paikkaan. Tuhkaa ei saa jakaa.

Arkkuhautaus

Arkun siirtämisestä siunaustilaisuuteen sovitaan yksityisen hautausseuran kanssa. Kukat voidaan laskea siunaustilaisuudessa tai vasta haudalla. Jos kukkatervehdykset on jätetty siunaustilaisuudessa, vahtimestari pyytää omaisia hakemaan kukat mukaan hautajaissaattoon. Jos kukkia ei ole laskettu siunaustilaisuudessa, luetaan kukkatervehdykset haudalla.

Arkku kannetaan kappelista tai kirkosta ulos siunaustilaisuuden päätteeksi. Arkun kantajia tarvitaan kuusi, ja yleensä he ovat vainajan omaisia. Tarvittaessa kantajia voi tilata yksityiseltä hautausseuralta. Kantajat asetuvat arkun ympärille ja kantavat arkun ulos loppusoiton aikana. Ulkona arkku asetetaan saattovaunuille. Vahtimestari kulkee hautausseurassa ensimmäisenä. Hänen jälkeensä tulee arkku kantajineen ja lähiomaiset.

Haudalle tultaessa arkku käännetään niin, että pääpuoli tulee hautakiven puolelle ja jalat käytävälle päin. Kun arkku lasketaan hautaan, miespuoliset saattajat ottavat hatun päästään. Kantajat ottavat hatun päästään vasta laskettuaan arkun hautaan, minkä jälkeen he seisovat hetken haudan vieressä. Hauta peitetään kannella.

Omaiset voivat halutessaan lapioida hautaa itse umpeen sen verran, että arkku peittyi. Tästä on ilmoitettava etukäteen seurakuntayhtymän hautausseuralle. Hautaa ei saa luoda kokonaan umpeen, sillä haudan tukilaite tulee poistaa, kun hauta on puoliksi peitetty. Jos omaiset eivät peitä arkkua, hautausmaan työntekijät peittävät sen myöhemmin samana päivänä. Lopullisesti hauta peitetään viimeistään toisena arkipäivänä hautauksesta.

Tuhkahautaus

Jos vainaja tuhkataan, arkku useimmiten jätetään kappeliin tai kirkkoon siunaustilaisuuden jälkeen. On myös mahdollista kantaa arkku heti siunaustilaisuuden jälkeen hautausautoon krematorioon kuljetusta varten.

Omaisten tulee sopia kaikki vainajan kuljetukset etukäteen yksityisen hautaustoimiston kanssa.

Uurnanlaskun voi varata aikaisintaan kahden viikon päähän siunaustilaisuudesta. Uurnanlaskupäivä kannattaa varata samalla, kun sovitaan siunauspäivästä. Omaisille ei ilmoiteta päivämäärää, milloin tuhkaus tehdään. Tuhkaus pyritään tekemään 1–2 viikon kuluessa siunauksesta.

Hautausjärjestelyistä sopinut omainen voi noutaa uurnan itse Pyhän Ristin kappelista, jos hautapaikka on muualla kuin Turun hautausmaalla. Nouto on mahdollista myös valtakirjalla tai sen voi tilata yksityiseltä hautaustoimistolta. Uurna on noudettavissa aikaisintaan kahden viikon päästä siunauksesta ja aikaisintaan kaksi viikkoa ennen sovittua uurnanlaskuaikaa tai sirottelua. Jos vainajan tuhka haudataan tai sirotellaan muualle kuin Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän hautausmaalle, täytetään tuhkanluovutustodistus, johon merkitään muun muassa tuhkan lopullinen sijoituspaikka.

Uurna lasketaan maahan yleensä lähiomaisten läsnä ollessa, seurakunnan vahtimestarin opastuksella. Omaiset voivat halutessaan pyytää siunauksen toimittanutta pappia mukaan uurnanlaskuun sopimalla asiasta hänen kanssaan. Uurnanlaskun yhteydessä haudalla voidaan viettää pieni rukoushetki. Toivomus papin osallistumisesta on hyvä esittää viimeistään lähiomaisten ja papin tapaamisessa ennen hautajaisia.

Suoratuhkaus

Suoratuhkauksessa siunaus- tai jäähyväistilaisuutta ei pidetä ennen tuhkausta. Jos turkulainen tai kaarinalainen seurakuntien jäsen halutaan tuhkata ilman edeltävää siunausta, siihen pitää pyytää lupa vainajan seurakunnan kirkkoherralta. Kirkkoon kuulumattomia ja muihin kuin Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän seurakuntiin kuuluneita vainajia otetaan Turun krematorioon suoratuhkattavaksi ilman erillistä lupaa.

Turun krematorio

Turun krematorio ottaa tuhkattavaksi Turussa, Kaarinassa, Aurassa, Liedossa, Maskussa, Naantalissa, Paimiossa, Paraisilla, Raisiossa, Ruskossa, Sauvossa ja Ahvenanmaan kunnissa kuollessaan kirjoilla olleita vainajia. Krematorio sijaitsee Pyhän Ristin kappelin alakerrassa.

Pyhän ristin kappelin arkkupeite ja hiekkaliina.

ARKKUPEITE

Arkkupeite on tekstiili, jolla arkku voidaan verhota siunaus- tai jäähyväistilaisuutta varten. Silloin itse arkku voi olla pelkistetty ja yksinkertainen. Arkkupeitteen voi varata seurakuntayhtymän hautatoimistosta.

Arkkupeite on käytettävissä Pyhän Ristin kappelissa, Kärsämäen kappelissa, Ylösnousemuskappelissa ja Piikkiön kirkossa. Jos peitettä käytetään, kukkia ei voi asettaa arkun päälle. Arkkupeitteistä löydät lisätietoja osoitteesta www.turunseurakunnat.fi

HAUTAJAISTEN JÄLKEEN

Kirkolliset ilmoitukset

Omaisten luvalla seurakuntaan kuuluneen vainajan nimi luetaan ja hänen puolestaan rukoillaan vainajan kotiseurakunnan jumalanpalveluksessa siunaamista seuraavana sunnuntaina. Vainajan nimi julkaistaan Turun Sanomien kirkollisissa ilmoituksissa seuraavan viikon alussa, mutta ajankohdan voi sopia toisinkin. Mikäli vainaja siunataan muualla kuin Turussa tai Kaarinassa, tulee omaisen ilmoittaa siunausaika Turun alueelliseen keskusrekisteriin. Pyhäinpäivänä luetaan vainajan kotiseurakunnan tilaisuudessa vuoden aikana kuolleiden jäsenten nimet ja sytytetään kynttilä heidän muistokseen.

Hautamuistomerkki

Hautamuistomerkki voidaan valmistaa kivistä, puusta tai metallista. Muista materiaaleista valmistettuja hautamuistomerkkejä ei saa hautausmaille pääsääntöisesti tuoda. Hautamuistomerkeistä ja niiden pystyttämisestä haudoille kerrotaan erillisessä hautamuistomerkkiohjeessa.

Muistomerkin toimittajan tai omaisten on lähetettävä kirjallinen muistomerkkisuunnitelma hyväksyttäväksi hautausmaiden toimistoon. Muistomerkin saa tuoda haudalle vasta, kun suunnitelma on hyväksytty ja hautaukseen liittyvät kulut on maksettu seurakuntayhtymälle.

Haudan hoito

Haudan hoito kuuluu kirkkolain mukaan hautaoikeuden haltijalle. Omaiset joko hoitavat haudan itse tai antavat sen seurakuntayhtymän hoidettavaksi. Seurakuntayhtymän hautatoimistossa tehdään hautojen maksullisia hoitosopimuksia 1, 10 tai 25 vuodeksi kerrallaan.

Hautaa tai kukkapenkkiä ei saa reunustaa millään irtonaisilla esineillä, kuten irtokivillä tai muovi- ja peltireunuksilla, koska ne vaikeuttavat hautojen hoitoa. Sallituista reunusrakenteista on ohjeistus muistomerkkiohjeessa ja ne vaativat kirjallisen luvan.

*Pyhäinpäivänä hautausmaiden
kynttilämeret kertovat
muistoista ja kaipauksesta.*

Yhdessä sureminen ja surusta keskusteleminen on usein tärkeä osa suruprosessia. Seurakuntien surutuki auttaa kaikkia läheisensä menettäneitä. Surutukea tarjotaan kaikille alueen asukkaille. Kirkon jäsenyyttä ei kysytä. Suruunsa voi saada tukea esimerkiksi sururyhmistä, seurakuntien keskustelutuesta ja kirkon keskusteluavusta.

Sururyhmissä osallistujilla on tilaa puhua kokemastaan ja ilmaista erilaisia tunteita. Sururyhmät ovat määräaikaista ja kokoontuvat tavallisimmin seitsemän kertaa. Kokoontumiset kestävät puolitoista tuntia kerrallaan. Menetyksestä on yleensä kulunut vähintään puoli vuotta, joskus pidempäänkin. Ryhmät ovat luottamuksellisia, ja niitä ohjaavat kaksi seurakunnan työntekijää.

Ajankohtaiset tiedot alkavista sururyhmistä ja muista tilaisuuksista sekä sururyhmien ilmoittautumisohjeet löytyvät seurakuntayhtymän verkkosivuilta osoitteesta www.turunseurakunnat.fi.

Kirkon keskusteluavun palveleva puhelin antaa keskusteluapua kaikissa elämäntilanteissa ja kysymyksissä, myös surun kohdatessa. Numeroon 0400 221 180 voi soittaa joka ilta klo 18–24. www.kirkonkeskusteluapua.fi

Seurakuntien keskustelutuki tarjoaa maksutonta, ajanvarauksella tapahtuvaa keskusteluapua Turussa ja Kaarinassa. Keskustelutuesta tarjoo kuuntelijan ja tukea elämän eri tilanteisiin. Lisätiedot ja ajanvaraus osoitteessa www.puhujatuuleta.fi.

*Tilaa puhua
tunteistaan ja
kokemastaan.*

YHTEYSTIEDOT

Hautatoimisto

040 341 7253

turku.hautatoimi@evl.fi

Hautojen hoito

040 341 7010

turku.hautatoimi@evl.fi

Keskusrekisteri

040 341 7222

turku.keskusrekisteri@evl.fi

Seurakuntien vaihde

040 341 7111

www.turunseurakunnat.fi

 **TURUN JA KAARINAN
SEURAKUNTAYHTYMÄ**
SUOMEN EV.LUT. KIRKKO

Kuvat: Timo Jakonen, Jani Karlsson,
Aarne Ormio, Uolevi Salonen ja Jussi
Vierimaa | Taikto: Jani Käsmä